

Griffieplan 2015-2016 Heerhugowaard

Slim innoveren en samenwerken in veranderende tijden

Aanleiding

De doelstellingen van het griffieplan 2012-2014 zijn zo goed als afgerond¹. In 2014 lag de focus vooral op de gemeenteraadsverkiezingen (verkiezingskrant, debat) en het daar bijbehorende inwerkprogramma van de gemeenteraadsleden.

In januari 2015 heeft de griffie van Heerhugowaard in een werksessie de prioriteiten voor komend jaar met een doorkijk naar 2016 opgesteld.

Dit jaarplan is voor de werkgeverscommissie van de raad een sturingsmiddel en geeft een helder beeld van de doelstellingen en prestaties die de griffie in 2015 levert. Daarnaast is het een sturingsmiddel voor de griffier en een leidraad voor griffiemedewerkers.

Missie

De griffie² vormt het eigen ambtelijk apparaat van de gemeenteraad. Artikel 107a, eerste lid, van de Gemeentewet zegt: "De griffier staat de raad en de door de raad ingestelde commissies bij de uitoefening van hun taak terzijde". Deze wettelijke bepaling is de basis voor elke griffie. Wat de daar genoemde taak van de raad betreft, die wordt ontleed in de drie bekende rollen van de raad in het duale stelsel: volksvertegenwoordiging, kaderstelling en controle.

Deze zakelijke formulering zegt echter nog niet wat de griffier daarbij voor ogen heeft.

De griffie van Heerhugowaard is inmiddels doorontwikkeld tot een professionele organisatie die zich tot doel heeft gesteld om de raadsleden zo goed mogelijk te ondersteunen en te adviseren bij hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol. Het is de ambitie van de griffie om structureel kwaliteit te leveren en mee te ontwikkelen in een veranderende maatschappij.

De griffie hecht bij van haar taken aan de volgende waarden:

- Onafhankelijk en integer
De griffie werkt voor de hele raad zonder onderscheid naar politieke groepering. Individuele politieke voorkeur speelt dan ook geen rol bij werken op de griffie. Griffiemedewerkers behandelen de informatie van de fracties/ raadsleden vertrouwelijk naar andere raadsleden toe en weten hoe te handelen in het geval van mogelijke integriteits vraagstukken. Daarnaast zijn de griffiemedewerkers pro-actief in de advisering in het kader van integriteit naar de raadsleden toe.
- Flexibel en pro-actief
De medewerkers van de griffie zijn flexibel waar het gaat om werkuren en het anticiperen op veranderingen van werkzaamheden als dit wordt verlangd. Daarnaast dienen de griffiemedewerkers proactieve houding te hebben als het gaat om nieuwe ontwikkelingen en advisering naar de raadsleden en andere belanghebbenden zoals ambtelijke organisatie en het college.
- Toegankelijk
De griffie is snel en makkelijk bereikbaar voor raadsleden, ambtenaren, burgemeester, wethouders, burgers en maatschappelijke organisaties

---

¹ Bijlage 1 griffieplan 2012-2014

² Overzicht Griffiemedewerkers:

- Stagiair bestuurskunde (HBO), 32 uur per week
- Marja Bakker, griffiemedewerker, 20 uur per week
- Shirley Wolkorte-Flijders, griffiemedewerker, 32 uur per week
- Karin Hannink, raadsadviseur communicatie, 16 uur per week
- Inge Harmsen, raadsadviseur p&c, 15 uur per week (tijdelijk, m.i.v. 1 april)
- Hans Wijnveen, loco-raadsgriffier, 36 uur per week
- Liesbeth Schreiner, raadsgriffier, 36 uur per week

Totaal: 187 uur per week = 5,19 fte (incl stagiaire)

- Dienstverlenend en samenwerken
De medewerkers van de griffie zijn gericht op samenwerking met de ambtelijke organisatie en deelt haar kennis over procedures en regelgeving met de ambtelijke organisatie, raad, college en andere belanghebbenden zoals inwoners. Tevens staat dienstverlening naar de raadsleden en inwoners voorop bij de griffiemedewerkers.

Deze waarden en ambities dienen als doel om de gemeenteraad van Heerhugowaard in een zo optimaal mogelijke positie te brengen, zijn werk goed kan doen en gemakkelijk verbindingen kan leggen met de inwoners van Heerhugowaard.

Visie

Het is duidelijk dat de maatschappij aan het veranderen is. Inwoners en andere belanghebbenden lijken steeds mondiger te worden. Hierbij valt te denken aan hetgeen wat er zich afspeelt op de sociale media en via andere (plat)vormen van digitalisering. Daarnaast nemen de opkomstpercentages bij verkiezingen steeds meer af. De vraag die daarbij gesteld kan worden is in hoeverre heeft de volksvertegenwoordiging in de representatieve democratie nog echt voldoende draagvlak in de maatschappij?

Er wordt momenteel ook veel gedecentraliseerd en er is duidelijk een trend te constateren dat er steeds meer regionaal met andere gemeentes wordt opgetrokken om beleid te ontwikkelen en uit te voeren. In de regio Alkmaar (7 gemeentes) liggen niet alleen op het terrein van het sociale domein vele samenwerkingsverbanden maar er wordt ook gewerkt vanuit het [regiobeeld 2025](#)³ op onderdelen zoals toerisme, werkgelegenheid, economie, duurzaamheid. Het is een uitdaging om als raad om te gaan met deze veranderingen en toch rolvast te blijven.

De griffie heeft een open vizier als het gaat om deze ontwikkelingen en veranderingen en probeert zich door collegiale uitwisseling en deskundigheidsbevordering te anticiperen. Dit is noodzakelijk om de gemeenteraad zo goed mogelijk bij te staan en te adviseren in deze tijden van regionalisering, veranderende bevoegdheden en mondige inwoners.

Doelstellingen

Het uitgangspunt is dat de griffie de doelen realiseert die in dit hoofdstuk aan de orde komen. Dit gebeurt naast de 'normale' werkzaamheden, zoals de raadsadvies, procesondersteuning, coachen, coördinatie van raadscommissies en de logistieke ondersteuning (opstellen agenda's en publiceren raadsstukken) – of te wel, de "bodem van de pizza". Deze taken nemen circa ongeveer 75 % van de totale tijdsbesteding van de griffie in beslag. De verwachting is dat deze tijdsbesteding het komende jaar iets naar beneden kan worden bijgesteld wanneer de automatiseringsprocessen soepeler verlopen en de samenwerking met de ambtelijke organisatie verder wordt geoptimaliseerd. De onderstaande doelstellingen dienen te worden uitgevoerd in de resterende 25% van de tijdsbesteding.

De doelstellingen zijn samengesteld vanuit signalen en afspraken die zijn gemaakt in het raadsconvent, werkgeverscommissie en de uitkomsten van de griffiesessie in januari 2015.

1. Actualiseren raadsverordeningen en verdere evaluatie van het vergaderstelsel.

In het raadsconvent van september 2014 is naar aanleiding van de voorlopige evaluatie van het vergaderstelsel aangegeven dat de wens bestaat om hierover verder in gesprek te gaan. Dit omdat er veel technische vragen worden gesteld in raadscommissies, vergaderingen lang duren en oninteressant lijken voor de inwoners en de regels soms wat onduidelijk zijn. Daarom is een herziening van het reglement van orde van de gemeenteraad en eventueel de raadscommissies noodzakelijk. Daarnaast dateren de reglementen uit 2004 en staan er ook zaken in die juridisch niet goed afgehecht zijn. Dit geldt tevens voor de verordening op het burgerinitiatief en

³ Vastgesteld regiobeeld regio Alkmaar. www.regioalkmaar.nl

inspraakverordening. Inmiddels is er een werkgroep van raadsleden geformeerd die samen met de griffie deze taak oppakt.

Planning: 2^e , uiterlijk 3^e kwartaal 2015

Doelstelling: nieuw reglement van orde en een advies aan de gemeenteraad over het huidige vergaderstelsel.

Wie: loco-griffier/ raadsgriffier in samenwerking met de werkgroep van raadsleden.

2. *Communicatie, intern en extern*

De gemeenteraad heeft in 2013 een communicatieplan⁴ vastgesteld en daaruit is een werkgroep communicatie bestaande uit raadsleden en commissieleden voort gekomen. Er staan nog een aantal acties uit het communicatieplan open, zoals het ontplooiën van diverse activiteiten met de ambtelijke organisatie om de interne communicatie en samenwerking met de gemeenteraad te optimaliseren. Hierbij valt te denken aan:

- promotie griffie
- bekendheid raad en rol raad
- politieke antenne van de ambtenaar
- beeld van de ambtenaar bij raadslid

Daarnaast blijft de externe communicatie naar de inwoners toe een voortdurend aandachtspunt. De raad moet blijvend onder de aandacht worden gebracht bij zijn inwoners. De raad met de raadsleden worden georganiseerd maar er dient iedere keer weer bekeken te worden wat het beste werkt en wat misschien minder goed werkt. Ook de verdere doorontwikkeling van de website en het gebruik van de sociale media vraagt aandacht en er dient meer geëxperimenteerd te worden met bijvoorbeeld werkbezoeken en bijeenkomsten op locaties. Kortom, de acties uit het communicatieplan dienen te worden afgehandeld en er zal een begin gemaakt moeten worden voor een bijgewerkt communicatieplan met nieuwe acties en doelstellingen voor 2016-2018.

Planning: Aanvang 2^e kwartaal, oplevering 3^e / 4^e kwartaal

Doelstelling: aangepaste versie communicatieplan 2016-2018 en vervolg geven aan openstaande acties.

Wie: Communicatieadviseur, stagiair, raadsgriffier, werkgroep communicatie

3. *Ondersteuning en advisering over de rol van de gemeenteraad in veranderende maatschappij & inhoudelijke ondersteuning van de gemeenteraad*

Deze doelstelling ligt in het verlengde van doelstelling 2. Het lokale bestuur in een complexe netwerksamenleving vraagt om een andere rol van een gemeenteraad dan tien jaar geleden. Van inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen wordt verwacht dat hun eigenkracht en zelfredzaamheid voorop staat. Deze nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen vragen ook om een andere manier van denken of transformatie van handelen. De vraag hierbij is hoe de raad omgaat met zijn rol en positie. En hoe kan de griffie de raad hierbij ondersteunen?

De griffie ziet het als haar taak om samen met de gemeenteraad meer te gaan experimenteren. Ex ante zaken bekijken of evalueren is misschien niet meer van deze tijd. Bij het experimenteren met voornemens is het snel duidelijk wat wel werkt of juist niet.

De griffie heeft diverse doelstellingen op het gebied van participatie en rol van de gemeenteraad:

- Raad meer “naar buiten” krijgen en te promoten onder zijn inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven.
- De raad pro-actief te wijzen op initiatieven en mogelijke experimenten, de raad moet immers weten wat er speelt. Hierbij kan het analyseren van sociale media helpen en wellicht fungeren als ‘knipselkrant’.

---

⁴ <https://raad.heerhugowaard.nl/dossiers/communicatieplan-gemeenteraad-2013-2014/>

- De raad op bepaalde beleidsonderdelen in een vroeg stadium te laten participeren eventueel met inwoners en andere betrokkenen.
- Duidelijk krijgen wat precies de doelstelling van de raad is in het kader van de netwerksamenleving, overheidsparticipatie en actief burgerschap. Dit kan wellicht worden opgepakt in samenwerking met ambtelijke organisatie en college, ondersteund door de werkgroep communicatie.
- Raad/griffie op werkbezoek bij inspirerende projecten/ gemeenten die ook experimenteren met actief burgerschap, overheidsparticipatie of projecten waar de gemeente slechts een faciliterende rol speelt.
- Gebruik maken van open data

Ook wordt er van de griffie een steeds meer 'inhoudelijke' adviesrol verwacht vooral op het gebied van moties, amendementen, schriftelijke vragen en raadsinitiatieven. Dit is een goede ontwikkeling en mag worden verwacht van een professionele griffie. De griffie pakt deze handschoen graag verder op om gezamenlijk met de raadsleden te komen tot heldere, goed onderbouwde moties, amendementen, vragen en voorstellen die voldoen aan de beginselen van behoorlijk bestuur zoals de algemene wet bestuursrecht voorschrijft.

De griffie ziet nog wel een belangrijke taak weggelegd om de raadsleden voldoende te scholen. Het oprichten van de raadsacademie is hierbij een belangrijke stap. Tevens heeft de griffie zich als doel gesteld de raadsleden bij te scholen als het gaat om debatteren, morele oordeelsvorming en het gebruik van de raadsinstrumenten.

Planning:	realisatie raadsacademie 2 ^e kwartaal 2015, verdere doorlopende acties voor heel 2015 en 2016. Concrete voorstellen zullen voortkomen vanuit de werkgroep communicatie en raadsconvent.
Doelstelling:	de raad te blijven door ontwikkelen en een verduidelijking van de rolopvatting voor de komende 2 jaar te realiseren. Meer duidelijkheid over thema's als participatie en inhoudelijke ondersteuning.
Wie:	de gehele griffie

4. *Interne bedrijfsvoering griffie*

Om de raad een optimale, proactieve en deskundige ondersteuning te kunnen blijven bieden dient er regelmatig geïnvesteerd te worden in deskundigheidsbevordering en opleiding van de griffiemedewerkers. De griffier voert op tweewekelijkse basis bilaterale gesprekken met alle griffiemedewerkers en daarnaast ieder jaar een functioneringsgesprek. Daar worden de doelstellingen voor het komende jaar besproken.

De griffie is van plan om de volgende acties te gaan ondernemen:

- Kijken bij andere griffies in het land op het thema dat we willen onderzoeken
- Job rotation en kijken bij de bureaus in de regio
- Netwerken en deskundigheidsbevordering op de diverse bijeenkomsten voor griffiers en griffiemedewerkers
- Jaarlijks teamgeest versterken door middel van sessie en jaarlijks etentje/lunch
- Opleidingsbehoeftes en noodzaak inventariseren voor komende 2 jaar
- Herijking functies HR 21

Planning:	2 ^e kwartaal 2015 functioneringsgesprekken en afronding HR 21, 3 ^e kwartaal griffiedag, overige acties doorlopend
Doelstelling:	kennisseniveau en inspiratie op pijl houden bij griffiemedewerkers
Wie:	Raadsgriffier

De overige doelstellingen vallen deels buiten de invloedssfeer van de griffie en zijn we als griffie afhankelijk van meerdere actoren. Daarom hebben deze doelstellingen een lagere prioritering.

5. Prestatie-indicatoren, horizontaal toezicht en begroting

De gemeenteraad heeft aangegeven om aan de slag te willen met de opbouw van de begroting (programma's en dergelijke), de verplichte indicatoren van het horizontaal toezicht te willen implementeren en aan ook te kijken wat de gemeenteraad in zijn totaliteit wil met prestatie-indicatoren in combinatie met de raadsbegroting/ p&c cyclus.

Het inzetten van indicatoren is een sturingsmechanisme voor de gemeenteraad om hun rollen beter te kunnen uitvoeren. Door de inzet van indicatoren (waarvan in sommige gevallen eerst een nulmeting aan vooraf dient te gaan) kunnen raadsleden meten of de maatregelen die zijn ingezet (het beoogde) effect hebben. Zo worden raadsleden in staat gesteld om 'aan de knoppen te draaien' wanneer een resultaat moet worden bijgesteld of aangepast. De indicatoren krijgen hiermee een plek in diverse p&c documenten.

De volgende acties worden ondernomen:

- Er wordt een startsessie georganiseerd voor de 12 fracties wat moet resulteren in een plan van aanpak.
- Vervolgens zal een kleinere werkgroep van ambtenaren, griffie en raadsleden zich verder buigen over de uitwerking van het plan van aanpak
- Er dient een raadsvoorstel te komen betreffende de indicatoren met betrekking tot het horizontaal toezicht
- Experimenten zullen volgen met betrekking tot begroting en voorjaarsnota om te onderzoeken wat wel of niet werkt
- Werkbezoeken naar gemeenten die 'verder' zijn met deze thematiek

Planning: eerste werksessie start 2^e kwartaal 2015, oplevering verwacht 4^e kwartaal 2015 of 1^e kwartaal 2016. Daadwerkelijke definitieve implementatie/ raadsadvies 4^e kwartaal 2016

Doel: de raad meer sturing en controle mechanismes te geven door middel van indicatoren en een heldere begrotingsstructuur

Wie: Raadsgriffier, Raadsadviseurs en loco-griffier, MT/ gemeentesecretaris/ college

6. Bestuurlijke besluitvorming/ agendering raadsvoorstellen

Zoals in het griffieplan 2012-2014 is aangegeven is een van de prioriteiten van de griffie de kwaliteit van stukken en de bestuurlijke besluitvorming. Nog niet alle doelstellingen zijn behaald. Wel zijn behaald: een nieuw raadssjabloon, stukkenstroom is via het documentmanagement systeem gerealiseerd en het is nagenoeg papierloos. Ook is de kwaliteit van de raadsvoorstellen verbeterd. Ook zijn er nog een aantal aandachtspunten overgebleven. Daarvoor loopt sinds januari 2014 een werkgroep "bestuurlijke besluitvorming". Deze bestaat uit ambtenaren van de concernstaf, de gemeentesecretaris, ondersteunend personeel van informatiebeheer, griffiemedewerker, raadsgriffier en wethouder.

Daarnaast werkt de griffie samen met de commissievoorzitters, sectordirecteuren als het gaat om de kwaliteit van de raadsvoorstellen en het agenderen voor commissies en raadsvergaderingen. De griffie is van mening dat er op de onderstaande thema's nog verdere vorderingen gemaakt zouden kunnen worden:

- Bevoegdheden en rollen: wie is bevoegd om het besluit te nemen en waarom ligt het ter agendering voor?
- Planning aanlevering zou strakker kunnen. Nu worden voorstellen regelmatig een dag na het vaststellen van de agenda aangeleverd en dat kan leiden tot een zekere foutmarge in de raadsvoorstellen.
- Er zit een foutmarge in het digitaal aanleveren van de stukken, wie is verantwoordelijk voor de controle? De steller?
- Raadsbesluiten dienen ondubbelzinnig en begrijpelijk te zijn. Ook dient de financiële dekking er in te zijn opgenomen.

Planning: doorlopend traject: oplevering 4^e kwartaal 2015
Doel: waar nodig verbeteren van de raadsvoorstellen en het stroomlijnen van het proces bestuurlijke besluitvorming. Tevens dient het duidelijk te zijn wie verantwoordelijk en bevoegd is vanuit welke rol.
Wie: concernstaf, gemeentesecretaris, college en griffiemedewerkers o.l.v. griffier en raadsadviseur

7. Overige lopende projecten

- Werkgroep inrichting raadzaal
  - Planning: afronding 4^e kwartaal 2015
  - Wie: raadsgriffier, ambtelijke organisatie, burgemeester en werkgroep raadsleden
- Werkgroep gedragscode
  - Planning afronding 2^e / 3^e kwartaal 2015
  - Wie: loco-griffier, concernstaf en werkgroep raadsleden
- Implementatie webrichtlijnen raadswebsite
  - Planning afronding 3^e kwartaal 2015
  - Wie: griffiemedewerkers en ambtelijke organisatie
- Nieuwe gedragscode voor raads- en commissieleden
  - Planning afronding uiterlijk 3^e kwartaal 2015
  - Wie: concernstaf, griffier, locogriffier en werkgroep raadsleden
- Regionale rekenkamer/ benoeming nieuwe rekenkamerleden
  - Planning: afronding 4^e kwartaal 2015 – afhankelijk van raadsuitkomsten.
  - Wie: locogriffier
- Organisatie raadsuitje
  - Planning afronding 3^e kwartaal 2015
  - Wie: griffiemedewerkers en raadsgriffier, burgemeester
- (her)benoemingsprocedure burgemeester
  - Planning start: 1^e kwartaal 2016 en afronding 3^e kwartaal 2016
  - Wie: raadsgriffier en fractievoorzitters